

Eden najlepših ljubljanskih spomenikov je prav gotovo Robbov vodnjak, ki privabi vsako leto številne obiskovalce. Poletje je tu in turisti iz domačih in tujih krajev se že zbirajo okrog njega, da se navdnejo njegove lepote.

Krajevni praznik Stare Ljubljane

KS Stara Ljubljana vsako leto slovesno počasti na dan 21. junija svoj krajevni praznik. Posvečen je spominu na številne ženske demonstracije proti italijanskemu okupatorju in njegovim pomagačem, ki jih je v Ljubljani organizirala Osvobodilna fronta slovenskega naroda od februarja do avgusta 1943, svoj višek pa so dosegle ravno tega dne.

Skupščina KS se je sestala na slavnostni seji dne 20. junija ob 17. uri v veliki sejni dvorani Magistrata na Mestnem trgu. Zaslужnim krajanom so podelili bronasta priznanja OF. Prejeli so jih:

— Ana Jalovec, dr. Drago Meze, Pavel Lubskij, Ana Gril, Marjeta Rednak in Marjan Jakulin.

Krajevna skupnost pa podeli tudi posebna pismena priznanja, ki so jih za svoje aktivno družbenopolitično delo dobili:

— Angela Kadunc-Grašič, Andrija Vranović, Rezka Jakulin, Jana Korban, Ivo Garaj, Silva Baloh, Rozalija Glušič, Srečo Valant, Alekander Zorc, KPL — TOZD Živilski trg Ljubljana in Tamburaški orkester Prosvetnega društva Adlešiči.

POBRATENI S STARO LJUBLJANO

Prijatelji, a ne le na papirju

Ko so v Centru v začetku sedemdesetih let razčlenjevali vprašanja, ki zadevajo obrambo in zaščito v vojnih razmerah, so se med drugim lotili tudi vprašanja evakuacije prebivalstva v primeru vojne nevarnosti. Kot možna lokacija je bilo takrat omenjeno območje, ki ga pokriva krajevna skupnost Mlinše-Kolovrat v občini Zagorje ob Savi.

To je bil vzvod, ki je leta 1974 sprožil prve stike med krajevnima skupnostima Stara Ljubljana in krajevno skupnostjo Mlinše-Kolovrat. Tri leta kasneje so se stiki po-

se ukvarjali s kulturo in športom. Povedati kaže, da se v KS Mlinše-Kolovrat ne morejo pritoževati nad kulturnim in športnim mrtvilom, saj na njenem območju deluje nekaj kulturno umetniških društev, športno društvo, več gasilskih društev, lovska družina in še kaj.

»Na naših srečanjih nismo postavljali v ospredje vprašanj, ki bi zadevala tudi materialno plat medsebojnih odnosov. Lahko smo se prepričali, da medsebojno sodelovanje in medsebojna pomoč ne vključuje že tudi materialno podprtega odnosa, marveč je zelo dobrodošla tudi strokovna pomoč. Tak primer smo imeli pred dobrim letom dni, ko se je v zaselku Briše sprožil zemeljski plaz in napravlil hudo materialno škodo. Tudi v prihodnje pričakujemo, da v podobnih situacijah drug drugemu ne bomo odrekli pomoči.

Krajevna skupnost Mlinše-Kolovrat je z 2800 ha največja v zagorski občini in spada med značilno hribovsko krajevno skupnost, kar pa v tem primeru še ne pomeni, da bi jo mogli uvrstiti med slabše razvite. Na njenem območju so uspeli razviti dokaj intenzivno prirejo mesa in mleka, tako da več kot polovico tovrstne ponudbe za trg, ki jo ustvari zagorska občina, prispevajo prav oni. Tudi industrijski razvoj se jim je približal takorekoč do domačega praga, saj je največ krajanov našlo delo v Elektroelementu na bližnjih Izlakah.

Jože Smrkolj

trdili tudi s podpisom listine o pobratenju.

»Lahko rečem, da so bili ti stiki tam sredi sedemdesetih let zelo živahni. Občani iz stare Ljubljane so često hodili k nam ter spoznavali naš kraj in ljudi. Vsekakor za to medsebojno poznavanje velja, da predstavlja eno od pomembnih sestavin, od katerih je odvisna uspešnost evakuacijskih načrtov. Danes je teh stikov nekaj manj, na kar gotovo vplivajo nelahki časi, vendar pa je zanje značilna trdnost, nam je med našim obiskom v Mlinšah pripovedoval Jože Smrkolj, predsednik sveta krajevne skupnosti.

Najbolj razvejani so stiki med društvi, zlasti tistimi, ki

ODMEVI Z ZBORA SVETA STANOVALCEV KS JOSIP PRAŠNIKAR

Najprej sebi potlej drugim

Svet stanovalcev krajevne skupnosti Josip Prašnikar je imel na zboru 13. maja precej kritičnih pripomb zlasti na delo Stanovanjskega podjetja Ljubljana. Silno boleča točka so popravila stavb. Razumljivo je, da ima delovna organizacija velike težave zaradi strahotno naraščajočih cen in da težko sledi celo najnujšim zahtevkom inšpekcijskih služb. Vendar kljub temu ni opravičljivo, da pride do tako velike izgube, kakor jo je izkazalo Stanovanjsko podjetje Ljubljana. Kraji so menili, da mora dobra delovna organizacija stalno spremljati finančna gibanja in zato ne more priti do takšne negativne bilance.

Predvsem moti kraji odnos delavcev Stanovanjskega podjetja Ljubljana do hišnih svetov in stanovanjskih skupnosti. V Dogovorih smo že poročali, da predstavnikov KS Josip Prašnikar nihče ni sprejel, ko so v letu 1985 želeli zvedeti, kako je s predlaganim planom popravil. O tem še do danes nismo izvedeli ničesar.

Povsem razumljivo je, da so hišni sveti in skupnost stanovalcev izgubili zaupanje v stanovanjsko gospodarjenje in da večina sploh ne želi več sodelovati pri gospodarjenju s stanovanji.

Pri tem je treba ločiti objektivne težave, drugo pa je odnos Stanovanjskega podjetja Ljubljana do hišne samouprave.

Na zboru sveta stanovalcev so med drugim povedali, da je zbor leta 1985 črtal iz predloga plana popravil popravilo strehe na Miklošičevi 18, kjer je sedež Stanovanjskega podjetja Ljubljana. Ta hiša nikakor ne sodi med najtežje primere v krajevni skupnosti. Zato so kraji predlagali za plan popravil resnično najpotrebnejše stavbe. To so naredili s polno zavestjo in z veliko mero poslušnosti. Prav malo zatem smo videli pred hišo Miklošičeva 18 kup stare opeke. To pomeni, da so pohiteli in hitro popravili tisto, proti čemu

mur so bili kraji na zboru Sveta delavcev.

Na zboru sveta stanovalcev 13. maja so sklenili, da o nekaterih pomanjkljivostih in nepravilnostih v zvezi s stanovanjskim gospodarjenjem spregovorimo tudi v Dogovorih. Napisan je bil članek, iz katerega smo v Dogovorih števil. 10 (10. junija) brali le zelo kratek izvešček. Kraji se s tem ne strinjajo in želijo (sklep zbora sveta stanovalcev z dne 20. 6. 1986), da o nekaterih stvareh nekaj več zvedo tudi drugi.

Precej kritično in z nezaupanjem gledajo kraji na predloge za gospodarjenje s stanovanji. Sredstva naj bi se prelivala iz raznih virov. Kdo pa bo ta denar vračal? Prav tako moramo nemudoma doseči spremembe zakonskih predpisov, ki ne dovoljujejo določenih prelivov. Menijo, da so stroški upravljanja previsoki in da naj bi tisti, ki upravljajo s hišami, dobivali plačilo po učinku.

Svet stanovalcev je pripravil nekaj predlogov in pripomb za 2. sejo skupščine SS. Vendar kraji nimajo posebno velikega zaupanja v načrte za gospodarjenje s stanovanji. Osnovni problem je v tem, da smo vse premalo vlagali v hiše in je sedaj težko popraviti zares kritično stanje. To je še posebej problematično v občini Center. Kraji tudi izgubljajo za-

upanje, saj ostaja velik del dobrih načrtov in predlogov neizpolnjen. Zaradi tega vse težje dobimo kraji, ki so še pripravljene sodelovati samoupravnemu sistemu, povezanem s stanovanjskim gospodarjenjem.

Če je Stanovanjsko podjetje Ljubljana izvajalec nalog, ki jih dobi preko samoupravnih organov, je tudi Samoupravna stanovanjska skupnost dolžna narediti red in poskrbeti za izboljšanje stanja v stanovanjskem gospodarjenju.

Nered pri Stanovanjskem podjetju se kaže tudi na drugih področjih. Eno od tašnih stvari so odstotki, po katerih obračunavajo lastnikom stanovanj ali poslovnih prostorov različne stroške. Ti odstotki so pogosto močno gibljivi, niso pravilni itd. Na zboru so povedali nekaj primerov, kakršne pri Stanovanjskem podjetju niso mogli urediti nekaj let.

Na zboru so še vprašali, komu so pripisane obresti iz sredstev stanovanjskih skupnosti, ki ostajajo neporabljena. Odgovora niso mogli dobiti, ker o tem ni bil nihče dovolj informiran. Vendar je jasno, da morajo obresti ostati skupnostim stanovalcev. Če temu ni tako, je narobe.

Kraji so ponovno poudarili, da je treba takoj urediti odnose z drugimi občinami glede prispevkov za prenojo in popravila. Ker je Center doslej pomagal pri gradnjah v drugih občinah, morajo te sedaj prispevati Centru, ki je daleč v najtežjem položaju v Ljubljani.

Kraji so se odločno zavzeli za to, da se stanovanjski prostori ne smejo spreminjati v poslovne prostore. To so posebej poudarili v zvezi s predvideno prenojo stavb na Trubarjevi cesti, kjer morajo ostati stanovanjske površine tam, kjer so že sedaj.

RAJKO PAVLOVEC
predsednik Sveta stanovalcev
KS Josip Prašnikar

DRUŠTVO LIKOVNIH SAMORASTNIKOV LJUBLJANA

Umetniško delo kot notranja potreba

Ste že kdaj stali pred slikarskim stojalom in skušali platno vdihniti življenje s pomočjo barvne palete? So vaši prsti že kdaj gnetli glino v skulpturico? Ste že skušali rezbariti v les? Ljubitelji likovne umetnosti, ki radi sežejo po čopiču in barvah, rezbarskem nožičku in dletu ter glini, so zato svoje moči združili v Društvu likovnih samorastnikov Ljubljana, kjer sem pokramljala s Sonjo Makarovič, Slavko Pavškovo in Lojzeto Adamlje. »Društvo, katerega nastanek sega v leto 1970, šteje zdaj okrog 100 članov. Radi se spominimo prvih skromnih začetkov delovanja, ki mu je neizbrisen pečat ljubiteljske zagnanosti vtisnil Milan Merhar kot pobudnik ustanovitve društva. Dolga leta je prihajal v našo sredino in nam bil na vsakem koraku pripravljen pomagati z nasvetom in prostovoljnim delom. Toda zdaj ga je izdalo zdravje. Nesebično sta mu pomagala tudi Miloš Mehora in France Smole,« je povedala predsednica društva Sonja Makarovič.

Glavni cilj delovanja društva je širjenje likovne kulture in izobraževanje na tem področju med delovnimi ljudmi v organizacijah združenega dela in drugih institucijah. Delo v društvu, ki ima svoja pravila, izvršni odbor in nadzorni odbor, predsednika, tajnika, blagajnika in dokumentarista, je prostovoljno.

Izredno pomembna dejavnost društva je organiziranje likovnih in grafičnih tečajev, na katerih se udeleženci sez-

nanijo z različnimi oblikami ljubiteljskega ustvarjanja na področju slikarstva (risbe, akvareli, olja, gvaši, tempere, pasteli), grafike (linorezi, lesorezi, jedkanice, sitotisk) in kiparstva (male plastike iz glin, les). Pod skrbnim nadzorom akademskih slikarjev — profesorjev Izidorja Urbančiča in dr. Sava Sovreta, ki vodita likovne tečaje, likovniki — samorastniki razširijo svoje

Če bi tudi vi radi svoje občutke skozi slikanje ali kiparjenje izlili na platno ali v glino in les, se pridružite članom Društva likovnih samorastnikov Ljubljana. V prostorih društva na Krekovem trgu 2 se lahko ogledate vsak ponedeljek ali četrtek od 16. do 18. ure. Prijazno vas bodo sprejeli in vam povedali še marsikaj zanimivega.

znanje in se usposobijo za izdelavo takšnih del, ki jih je vredno pokazati na razstavah. Grafični tečaj vodi Lojze Adamlje, poteka pa v prostorih na Rožni ulici 27 v Ljubljani.

V sodelovanju z ZKO mesta Ljubljane organizira društvo vsako leto EX TEMPORE Ljubljana (slikanje na razpisano temo, rok za pripravo izdelkov pa je od 3 dni do enega tedna). Občasno člani razstavljajo svoja dela v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih na ljubljanskem območju. Redno sodelujejo tudi na razstavah EX TEMPORE v Piranu, občini Ljubljana Bežigrad, Rašica-Smarna gora, Labod Novo

mesto, Krka Novo mesto, DO-LIK Jesenice, RELIK Trbovlje... Do ustvarjalnega dela likovnih samorastnikov je zlasti pozoren Mestni svet ZSS Ljubljana, ki že tretje leto omogoča članom društva enomesečne skupinske ali samostojne razstave del v sejni dvorani na Kopitarjevi 2. Društvo pošlje enega ali dva svoja člana tudi na likovno izobraževanje, katerega pod imenom »Likovna kolonija« v Novem mestu organizira ZKO Slovenije.

Člani društva so zagnani ljudje, polni nemirne ustvarjalne žilice. Med njimi so možje in žene različnih poklicev in starosti. Likovna ustvarjalnost jim pomeni globoko notranje zadovoljstvo in sprostitve po napornem vsakdanjem delu. Še posebej je treba med njimi omeniti Franceta Smoleta, ki je v 30 likovnih delih obdelal partizanske delavnice na Primorskem. Slike je ustvarjal polnih sedem let, razstavljal pa jih je v 15 krajih po Sloveniji. Enako pozornost zasluži tudi ciklus slik dr. Franceta Cegnarja na temo »Po poteh partizanske Koroške.«

Delo društva je pestro, od članov pa pogosto zahteva izvrhano mero entuziazma in odrekanja prostemu času. Čeprav je delovanje društva močno prisotno v likovnem utripu našega mesta in drugod po Sloveniji, pa steklene vitrine v prostorih društva še vedno ne krasi prav nobeno družbeno priznanje, ki bi jim gotovo pomenilo vzpodbudo za nadaljnje plodno in ustvarjalno prostovoljno delo.

Silva ŠUC